

BOUSOVÁK

Dvuměsíčník ♦ Ročník 55 ♦ číslo 4/2019

Zpravodaj města Dolního Bousova

Slovo starosty

Vážení spoluobčané,

prázdniny jsou v plném proudu, řada z vás si užívá zasloužené dovolené. Dovoluji mi několik informací z městského úřadu. Začnu s informací zápornou. Město v lednu letošního roku podalo tři žádosti o dotaci z programů Ministerstva pro místní rozvoj. První žádost se týkala rekonstrukce interiéru a rozšíření budovy sokolovny, druhá žádost se týkala opravy a rekonstrukce lávky pro pěší přes Klenici na fotbalové hřiště a třetí se týkala opravy třetí strany hřbitovní zdi hřbitova v Dolním Bousově. Bohužel ani jedna žádost nebyla úspěšná. Ve všech programech byl obrovský převis žádostí oproti alokováním finančním prostředkům. Uspokojeny byly zejména žádosti podané malými obcemi. Město bude hledat jiné zdroje na tyto tři projekty v roce 2020.

V měsíci květnu proběhlo výběrové řízení na nové úsporné LED osvětlení v našem městě. Město oslovilo tři firmy - ELPET s.r.o., EMPESORT s.r.o. a Lukáš Melka. Nejvýhodnější nabídku předložila firma EMPESORT s.r.o. ve výši 1.946.487 Kč bez DPH. Realizace projektu proběhne v měsících srpna a září. V rámci projektu se ve městě vymění celkem 190 ks nejstarších lamp veřejného osvětlení. Cílem projektu je úspora elektrické energie. Získaná dotace z Ministerstva životního prostředí pokryje 50 % vynaložených nákladů.

Další výběrové řízení proběhlo v měsíci červnu na projekt *Rekonstrukce místních komunikací a chodníků na sídlišti*.

/pokračování na straně 3/

Pan učitel Lukáš Sedláček představil během slavnostního vyřazení přihlížejícím divákům všech 35 devátáků. Foto J. Zeman

Slavnostní vyřazení žáků devátých tříd

Poslední školní den proběhlo tradiční vyřazení žáků devátých tříd. Před zahájením vládla mezi žáky velká nervozita, protože se čekalo, zda včas dorazí jejich milovaný pan učitel Lukáš Sedláček. Ten těsně před slavnostním zahájením dorazil a byl oceněn prvním velkým potleskem. A mohlo se začít. Nejdříve proběhlo ocenění žáků, kteří se podíleli na projektu Paměti našich sousedů a dále pak žáků, dlouholetých redaktorů časopisu Školák. Spolu s devátáky se s dolnobusovskou školou loučila i paní učitelka Ingrid Mendlíková, která vyučovala český jazyk, dějepis a německý jazyk celých sedmáctilet. Ingrid, ještě jednou díky!

Poté už se ujal mikrofonu pan učitel Lukáš Sedláček. Za jeho slovního doprovodu nastoupilo všech 35 devátáků. Dívky

v krásných společenských šatech a chlapci v oblecích. Pan učitel každého žáka ošerpoval. Následně pan starosta Miroslav Boček předal žákům pamětní listy a květiny. K žákům pronesl několik slov na rozloučenou se školou. Nádherným a bezprostředním proslovem se s žáky rozloučil pan učitel Lukáš Sedláček. Poslední slovo ale patřilo samotným žákům, kteří zavzpomínali na svých devět let strávených v naší základní škole. A pak přišlo překvapení pro všechny zúčastněné. „Ohňostroj“ papírových konfekt, které pokryly celý školní dvůr i naše milé devátáky. Ještě několik posledních společných fotek a všichni žáci vyšli vstříc novým začátkům. Tak, ať se vám daří a přijďte se někdy podívat.

K. Karnová

Nahoře: P. Vynikal, R. Lenc ml., L. Holub, N. Taclíková, J. Taclík, K. Ruml, J. Hruška, P. Kynčl, V. Král, M. Ječný, J. Skramužský, J. Cmár, V. Zumr, V. Pavlíček, T. Nepraš, M. Vacek, M. Klukanová, K. Horáková, P. Nechánský, M. Boček, F. Ječný; Dole: V. Kolo-vratník, L. Hruška, V. Doškář, J. Havel, M. Šolc, M. Hrdý, P. Koblre, P. Nechánský ml., P. Urban, H. Rumlová, A. Svoboda, M. Karn, M. Buriánek, J. Procházka, P. Havel, V. Valíček a M. Bočková. Foto: vše R. Stránský

Součástí oslav byly večerní koncerty na velkém podiu.

Všechny zápasy měly hojnou diváckou kulisu.

Křest Almanachu 100 let DBSK - Fr. Ječný, Mir. Boček a autor - Miroslav Buriánek.

Součástí oslav bylo i předání pamětních medailí a ocenění - zde Jos. Procházka za hokejovou odnož DBSK.

Slovo starosty

/dokončení ze strany 1/

Město oslovilo tři uchazeče - Bělohubý s.r.o., STAVOTRANS s.r.o. a Svoboda Dolní Bousov s.r.o. Nejvýhodnější nabídku podala firma Svoboda Dolní Bousov s.r.o. v celkové výši 4.657.743 Kč bez DPH. Kompletní náklady budou hrazeny z rozpočtu města. Cílem projektu je celková revitalizace sídliště na Příhoně. Oprava chodníků, místní komunikace, vybudování parkovacích míst, výměna veřejného osvětlení atd. Práce budou zahájeny na přelomu měsíce srpna a září. Dokončení je naplánováno do konce dubna příštího roku. O postupu prací a zahájení stavební činnosti budou občané sídliště včas informováni.

Na konci června byla dokončena rekonstrukce **druhé části chodníku v ulici V Lipkách**. Práce provedla firma ZETA Benátky s.r.o. Celkové náklady na provedené práce činily 1.123.418 Kč bez DPH a byly hrazeny z rozpočtu města. Podél chodníku bylo vybudováno nové veřejné osvětlení, dále zde budou umístěny čtyři nové lavičky a odpadkové koše. Na tuto rekonstrukci naváže v měsíci září rekonstrukce chodníku mezi zahradnictvím a železniční tratí směrem k vlakovému nádraží. Cílem těchto oprav je vybudování bezbariérového přístupu do centra města a na vlakové nádraží. I s tímto záměrem město oslovilo správce železničních dopravních cest s žádostí o rekonstrukci prostoru přechodu pro pěší v místě železničního přejezdu tak, aby ho mohli využívat i imobilní občané. Bohužel současný stav přechodu přes železniční trať pro pěší je nevyhovující. Uvidíme, jaká bude reakce správce trati.

V měsíci dubnu proběhlo veřejné projednání návrhu **nového územního plánu** města Dolní Bousov. Jednání proběhlo bez připomínek. Pokud půjde vše podle plánu a nenastanou legislativní problémy, tak nový územní plán bude schválen na podzim letošního roku.

Na dubnovém jednání zastupitelstva města schválili zastupitelé **nákup budovy bývalého cukrovaru, zdravotního střediska a lékárny** v areálu bývalé Proclimy. Jednání s vlastníky bývalého areálu probíhalo zhruba půl roku. K dané budově získalo město i část okolních pozemků, vše za 3,5 mil. korun. Proč mělo město zájem tuto budovu? Budova je svázaná s historií měs-

ta a její budoucí možné využití je široké. Prostory jsou obrovské, budova je v dobrém technickém stavu včetně bývalé vodárenské věže. Využití budovy a okolí bude předmětem budoucího období. Záměrů je několik, čas, finanční možnosti a potřeby města rozhodnou o konečném určení této budovy.

Město zpracovalo podklady pro podání žádosti o dotaci na **zateplení budovy čp. 186** ve Školní ulici, ve které jsou umístěny v současné době dvě třídy **materšské školy**. Žádost o dotaci byla podána na konci července, poskytovatelem dotace je Ministerstvo životního prostředí. Zda budeme s žádostí úspěšní, se dozvíme ke konci roku 2019.

Dále město už přes dva roky jedná s památkáři o **vybudování výtahu v budově bývalé fary** dnešního IC a knihovny. Město předložilo dvě varianty řešení, bohužel ani jedna se památkářům nelíbila. Požádali jsme o předložení podmínek, za jakých by se dal výtah vybudovat. Podmínky jsme obdrželi a město nechalo zpracovat třetí návrh, který byl opět zaslán do Prahy. Nyní čekáme na reakci a vyjádření památkové péče.

Vlčí Pole

Další projekt, který byl úspěšně dokončen a předán je **oprava hřbitovní zdi** ve Vlčím Poli. Práce provedla firma Karel Hosa-ZETEZA s.r.o., 50% nákladů pokryla získaná dotace z Ministerstva zemědělství. Zbývá pouze osadit nová vstupní vrata a nová vrátka, která vyrábí

kovářství Pavel Kverek. Podél opravené zdi byla vybudovaná nová plocha na kontejner na bioodpad a město přistaví také nový plastový kontejner na směsný odpad. Doufáme, že návštěvníci hřbitova se naučí s odpady nakládat dle instrukcí.

Dále byly ve Vlčím Poli zahájeny práce na vybudování **nového místa pro kontejnery** vedle budovy školy. V současné době jsou kontejnery umístěny na soukromém pozemku a musí být přemístěny. V měsíci září budou zahájeny práce na vybudování zpevněné plochy v prostoru před hasičárnou a autobusovou zastávkou. Tyto práce budou hrazeny z rozpočtu města.

Ošřovice

Další informace pro občany Ošřovic. V květnu byl dokončen hydrogeologický průzkum na **vybudování nového vodovodu** v této místní části. Tyto podklady byly předány panu projektantovi ing. Václavu Ševčíkovi, aby mohl zpracovat finální projektovou dokumentaci. O dalším postupu budeme občany informovat.

Naučné stezky

Jak asi všichni víte, město v minulých letech město vybuďovalo dvě naučné stezky v okolí města. Stezky jsou hojně navštěvované a našly si svoje místo v turistickém kalendáři. Město se rozhodlo navázat na tyto úspěšné projekty a začalo připravovat podklady pro vybudování třetí naučné stezky, která by měla začínat u vlakového nádraží, dále pokračovat směrem sběrný dvůr, Slavičí háj, rybník Zvolínek, Rachvala, rybník Podlesák, rybník Pískovák a zpět do města. Samotná realizace stezky je naplánovaná na příští rok.

Závěrem mi dovoluťe, pozvat vás na **2. Bousovské slavnosti**, které se budou konat v sobotu 31. 8. 2019 na náměstí. Pro návštěvníky je připraven bohatý program, který začíná ve 13.00 hodin.

*Miroslav Boček
starosta města*

Odpadový sloupek

Naše město recyklací elektrospotřebičů výrazně ulevilo životnímu prostředí.

Loni občané odevzdali k recyklaci 4 777,89 kilogramů starých spotřebičů.

Snaha obyvatel obce recyklovat staré a nepoužívané elektrospotřebiče se již několik let vyplácí. Město Dolní Bousov obdrželo certifikát vypovídající o přínosech třídění a recyklace elektrozařízení. Díky environmentálnímu vyúčtování společnosti ASEKOL můžeme nyní přesně vyčíslit, o kolik elektrické energie, ropy, uhlí, primárních surovin či vody jsme díky recyklaci vysloužilého elektra ušetřili ekosystém Země. Víme také, o jaké množství jsme snížili produkci skleníkových plynů CO₂ nebo nebezpečného odpadu. Informace vycházejí ze studií neziskové společnosti ASEKOL, která s obcí dlouhodobě spolupracuje na recyklaci vytríděných elektrozařízení.

Z Certifikátu environmentálního vyúčtování společnosti ASEKOL vyplývá, že občané Dolního Bousova v loňském roce vyřadili 4 777,89 kilogramů elektra. Tím, že jsme ho následně předali k recyklaci, jsme uspořili 54,39 MWh elektřiny, 2 524,25 litrů ropy, 264,23 m³ vody a 2,72 tun primárních surovin. Navíc jsme snížili emise skleníkových plynů o 12,14 tun CO₂ ekv., a produkci nebezpečných odpadů o 55,36 tun.

Výsledek studie jednoznačně prokázal, že zpětný odběr elektrozařízení, i těch nejmenších, má nezanedbatelný pozitivní dopad na životní prostředí. Když si uvědomíme, že recyklace běžných 100 televizorů uspoří spotřebu elektrické energie pro domácnost až na 4 roky, nebo ušetří přibližně 400 litrů ropy potřebných až k sedmi cestám do Chorvatska, jsou to impozantní čísla. Pozitivní zprávou pro uživatele počítačů také je, že odevzdání 10 vysloužilých monitorů ušetří spotřebu energie potřebnou pro chod notebooku po dobu necelých 5 let. Všichni ti, kteří tříděním takto zásadně přispívají k ochraně životního prostředí, si zaslouží obrovský dík.

V současné chvíli mají Češi prostřednictvím sběrné sítě společnosti ASEKOL k dispozici více než 17 000 sběrných míst. To je pětkrát více než například v ekologicky vyspělém Rakousku. Sběrný dvůr je již v každé středně velké obci. Zároveň ulice a separační stání jsou doplněny o červené kontejnery na drobné elektro. Každý, kdo má zájem třídít vysloužilé elektro, si může najít nejbližší sběrné místo na www.sberne-dvory.cz nebo na www.cervenekontejnery.cz.

Jindra Orságová

Takto připravený rámeček se protáhl trojitě drátkem. Nakonec se na drátek zatavila připravená vrstva vosku a už bylo hotovo!

Všech 15 dětí ukázalo, že si s kladivkem a kleštěmi umí dobře poradit. Seznámili jsme se i s jinými typickými nástroji, například s „kuřákem“ neboli „čoudačkou“, což je nádoba, do které se dává zapálený troudek, který jen doutná a produkuje kouř. Kouřem se včely omámí a nejsou útočné. Za celou hodinu a půl nikoho včela nebodla.

Opět se osvědčilo známé přísloví: Kdo se bojí, nesmí do lesa... Když se pracuje se včelkami s klidem a beze strachu, nemají důvod útočit. Všem se nám včelaření líbilo a těšíme se na další schůzku v srpnu.

P. Bartková

Krátce z Bousovska

První včelařská schůzka. V pátek 21. 6. jsme se sešli na zahradě u knihovny. Pan včelař Říha už na nás čekal. Ukázal nám, jakým způsobem je uspořádán úl (zásoby mají včelky v krajních rámcích, buňky, kde se vyvíjejí nové včelky, jsou spíše uprostřed). Dokonce se nám podařilo spatřit královnu, která se od ostatních (dělnic a trubců) výrazně liší. Její tělo je jinak uspořádané, je mnohem delší a užší, než ostatní. Také má za hlavičkou na hrudi barevnou značku, aby se poznalo, který rok se vylíhla. Včelí královna se dožívá asi 4 let.

Děti si mohly vyzkoušet, jak se kleštěmi posunuje rámeček osazený včelkami. Dověděli jsme se, že si v úlu včelky udržují stálou teplotu kolem 38 stupňů, v zimě v létě. V létě

mávají křídélky, aby úl ochladily, v zimě se pomalu pohybují v kruhu, nahloučené blízko sebe, aby naopak teplo udržely.

Pan Říha dětem vysvětlil rozdíly a funkce včel dělnic, trubců a královny. Děti se dověděly, jak se vyvíjí včelka od vajíčka, a na vlastní oči viděly, jak malinkaté vajíčko roste do larvičky, jak se pak včelka přemění a nakonec vykouše voskovou zátku a vyleze ven. Nová dělnice hned neletí za potravou, ale 21 dnů v úlu vykonává jiné práce (úklid buněk, krmení larviček, strážní služba ap.).

Včelař dětem ukázal, jak se z jednotlivých dílů sestavuje nový rámeček. Každý si pak zkusil vyrobit svůj. Nejprve se jednotlivé díly stloukaly k sobě tenkými hřebíčky.

Olympiáda v mateřské škole. Žáci devátých tříd si připravili pro svoje nejmenší kamarády dva dny plné sportovních her a aktivit. Každý den na víceúčelové hřiště dorazily dvě třídy mateřské školy, Kofátko se Sluníčky a Včelíčky s Beraškami. Děti byly rozděleny do několika družstev po šes-

ti. Každé družstvo mělo svoje dva patrony, kteří je provázeli všemi disciplínami. Nejmenší kamarádi bravurně zvládli skákání v pytlích, rychlý běh, překážkovou dráhu, stavění kostiček, hod a kop na cíl, předávání míče. Po splnění všech disciplín byly všechny dětičky oceněny malou sladkostí. Nakonec se několik z nich asi poprvé v životě svezlo v káře pana školníka. Nadšení z jízdy bylo ohromné. Děkuji všem devětáčkům za přípravu a realizaci olympiády pro děti z mateřské školy.

K. Karnová

Letní kino. I v srpnu se můžete v Bousově těšit na filmovou projekci pod širým nebem. Tentokrát se prostřednictvím filmu ocitneme na koncertě kapely Queen v čele s Freddie Mercuryem. Film **Bohemian Rhapsody** mapuje raketový vzestup světově známé kapely. Filmový hit plný legendárních písní pro vás chystáme na **pátek 16. srpna od 21 hodin**. Vstupné 50 Kč.

Za příznivého počasí se budou filmy promítat v zahradě u městské knihovny a infocentra. Pokud máte možnost, tak si přineste vlastní pohodlné sezení (židličky, deky...). Konzumace donesených nápojů je u nás v zahradě povolena. V případě nepříznivého počasí se projekce přesune do půdních prostor knihovny.

O. Trísková

Nové kroniky jsou k dispozici v knihovně. Bousovská veřejnost má již dva roky možnost nahlédnout do historických kronik města, jejichž kopie jsou k dispozici v městské knihovně. Zájemci mají možnost začíst se do pečlivě zpracovaných zápisů kronik již od roku 1887 a připomenout si události těchto let.

Od letošního července byla řada kronik rozšířena o pět kronik spádových obcí. Nově jsou tedy k nahlédnutí: Kronika Bechov-Svobodín (1945-1984), Kronika Bechov (1985-2001), Kronika Horní Bousov (1842-1992), Kronika Horní Bousov (1993-2010) a Kronika Vyšší Pole (1923-1967). Kopie kronik jsou k dispozici všem zájemcům, tedy nejen zapsaným čtenářům knihovny. Kroniky jsou uloženy u výpůjčního pultu a slouží pouze k prezenčnímu půjčení – tedy pouze v prostorách knihovny.

D. Říhová

DOBŘÍ ANDĚL.CZ

Dobří andělé na Mladoboleslavsku. 157 dětí a 159 rodičů z 86 rodin na Mladoboleslavsku podpořili Dobří andělé. Když rodinu zasáhne vážné onemocnění – ať už rodiče nebo dítěte – dopadne jeho tíha na každého z jejich členů. Dobří andělé dlouhodobě podporují rodiny s dětmi, ve kterých se objevila rakovina nebo jiné vážné onemocnění. Pravidelnými finančními příspěvky jim pomáhají překlenout těžké životní období.

„Kromě výdajů spojených s léčbou či rehabilitací pacienta se rodiny snaží z příspěvků zmírnit dopad vážného onemocnění také na sourozence,“ vysvětluje Šárka Procházková. „I když peníze nikdy nevyhradí čas rodiče věnovaný dítěti, nemusí se například vzdát oblíbeného kroužku nebo mohou vyrazit s kamarády v létě na tábor či školní výlet,“ dodává. Za necelých 8 let fungování nadace podpořili Dobří andělé na Mladoboleslavsku desítky dětí. Počet nových žádostí o pomoc ale stále roste. „Kromě rodin, v nichž se rodič nebo dítě potýká s onkologickým onemocněním, podporujeme každý měsíc také rodiny s dětmi s nejrůznějšími vážnými onemocněními“

mi či kombinovanými postiženími. Pomoc je v těchto případech dlouhodobá, často v řádu let,“ doplňuje Šárka Procházková.

Každý dárcce, který by chtěl rodiny podpořit, si může zvolit výši částky i frekvenci zasílání pomoci. Navíc má možnost si přečíst příběh konkrétní rodiny, které pomohl. Stačí si na stránkách nadace Dobří anděl vytvořit registraci a zaslat první příspěvek. Ve svém Andělském účtu pak každý dárcce vidí informace o dané rodině.

M. Křížová

19. ročník školní olympiády. Ve čtvrtek, den před vysvědčením, tedy 27. června, proběhla školní olympiáda. Letos nás netrápil žádný déšť, zato teploty byly tropické, takže olympiáda se opět konala ve školní budově a tělocvičnách.

I letos bylo čtrnáct družstev, průměrně po 23 žácích. Celkově se tedy zúčastnilo více jak 300 žáků naší školy. Vedoucími jednotlivých družstev byli jako vždy devětáctí, kteří se svého úkolu zhostili výborně. Čtrnáct týmů soutěžilo ve čtrnácti soutěžích od šplhu, hodu na cíl, překážkovou dráhu přes hod medicinbalem, skok z místa až po střelbu ze vzduchovky.

Přibližně po třech a půl hodinách bylo dosoutěženo, vyhlášeno pořadí, předány ceny a hurá domů – již téměř na prázdniny. Poděkování patří organizátorům, rozhodčím, sponzorům (vedení školy), kolegům a kolegyním, žákům za výborně zvládnuté soutěže a – letos snad nejméně zapomenutých věcí po skončení akce.

Jiří Kužel

V této rubrice je místo i pro vaše sdělení, názory a zajímavé informace, na které byste rádi upozornili další obyvatele Dolního Bousova a okolí. Své příspěvky zasílejte emailem či poštou do redakce nebo je přineste osobně do infocentra v Kostelní ulici.

Dolní Bousov divadelní

Je až s podivem, kolik známých osobností z řad divadelníků má blízký vztah k Dolnímu Bousovu. Je to především jedna z nejslavnějších českých hereček, **Otýlie Sklenářová-Malá** (1844–1912). Vídeňská rodačka, stala se teprve za několikaměsíčního pobytu v Dolním Bousově u babičky skutečnou Češkou, chodila zde rok do školy a i později sem zajížděla, např. při svěcení praporu Stojmíru roku 1865. Snad nejznámější členka Národního divadla v 2. polovině 19. století.

O několik let mladší byl dolnobousovský rodák **Jan Poláček** (1848–1892). Uplatnil se v několika kočovných divadelních společnostech, ale byl i oblíbeným hercem Švandova nebo Pištěkova divadla v Praze. Je rovněž známo několik divadelních her, které tento mladý umělec napsal.

Antonie Havlíková (1860–1942) byla známou operní pěvkyní. I ona se narodila v dolnobousovské obchodnické rodině a své umění uplatnila na domácích scénách i v zahraničních angažmá v Německu a v Rusku.

Krátce žila v Dolním Bousově spisovatelka a autorka divadelních her **Božena Viková-Kunětická** (1862–1934), jejíž manžel zde byl v letech 1896–1897 úředníkem v cukrovaru.

Dlouholetý učitel v Dolním Bousově a ve Vlčím Polí **Karel Syrovátka** (1878–1964) je autorem loutkové hry Zkáza Křižánku, která zpracovává lidovou pověst.

V roce 1948 ji sehráli na své scéně sobotečtí skauti.

Divadlu zasvětil celý svůj život i **Vítězslav Vejražka** (1915–1973). Byl asi prvním z dolnobousovských rodáků, který vystudoval konzervatoř v Praze. Po kratším působení na několika scénách byl od roku 1948 členem činohry Národního divadla v Praze. Byl také oblíbeným rozhlasovým, televizním a filmovým hercem, angažoval se v hereckých organizacích i v politice. Rok před smrtí byl jmenován národním umělcem. Jeho manželkou byla herečka Jarmila Krulišová (1922–2006); rodiče profesně následoval syn David Vejražka (*1955).

K téměř rodnému Dolnímu Bousovu (nebýt porodnice v Mladé Boleslavi) se věrně hlásí i oblíbená herečka a spisovatelka **Sylva Daničková** (*1935). Rádi vzpomínáme na její účinkování na světových výstavách v Bruselu a Montrealu, rádi se podíváme na film Florenc 13.30. Právem je čestnou občankou Dolního Bousova.

K divadlu měl blízko i architekt a zpěvák **Pavel Bobek** (1937–2013), dlouholetý člen pražského Semaforu a dalších scén. Narodil se v Praze, ale jeho široká stavitelskohudebnická rodina měla své kořeny v Dolním Bousově.

Podobně na tom je další pražský rodák s dolnobousovskými předky **Luděk Sobota** (*1943). Absolvoval AMU, prošel několika divadly včetně Semaforu, ale nejznámější

a nejoblíbenější je díky televizi a hlavně filmovým veselohrám.

Do třetice patří mezi rodáky z Prahy s blízkým vztahem k Dolnímu Bousovu i **Sabina Laurinová** (*1972). Jejím otcem byl režisér František Laurin. Také ona byla členkou několika pražských divadel a známe ji i z filmu a televize.

To bylo tedy několik nejznámějších hereckých jmen. Můžeme samozřejmě připojit i další herecké osobnosti z blízkého okolí – např. pěvkyni Emu Destinnovou (1878–1930), která pobývala na zámku v Domousnicích, herce Zdeňka Najmana (1928–1974) z Obrub, herce Miloslava Masopusta, (1943–2000), chalupáře z Trní, organizátora ochotnického divadla Ladislava Lhotu (1907–1989) ze Skyšic, dramatika Jaroslava Mellana (1887–1961), který jezdil se svou chotí, herečkou Mílou Mellanovou (1899–1964) na letní byt do Dobšína atd.

Bylo by záslužné, kdyby bylo podrobněji zpracováno působení těchto osobností a jejich vztah k Bousovsku. Kdyby se ještě navíc našel někdo, kdo by zpracoval i minulost bousovského ochotnického divadla a loutkařskou tradici ve městě i v okolních obcích včetně dětských divadel ve školách, kdo by vyzpovídal pamětníky, objevil jejich vzpomínky, divadelní plakáty, fotografie, novinové zprávy o jejich činnosti atd. Velice by prospěl městu i jeho obyvatelům, zvýšil by jejich hrdost na rodný kraj. Byl by to také parádní svazek BRKu!

Karol Bílek

Sen jménem minigolf

Jezírko s lekníny a rybkami, rozkvetlé levandule, azalky a mnoho dalšího dotváří velmi příjemné prostředí právě vzniklého minigolfového hřiště těsně za cedulí ohraničující Dolní Bousov. Teploty brzy atakují opět třicítku, a já si ve stínu slunečníku povídám se sympatickým jednatelem společnosti ADVENTURE GOLF OSEK s.r.o. minigolfového areálu Robertem Pelechem.

Pravděpodobně se vás na toto ptá skoro každý, a já se musím zeptat též, jak vás napadlo postavit zrovna minigolfové hřiště?

Hodně se ženou cestujeme po okolních státech na kolech, a právě tam jsme se nechali inspirovat. V Rakousku, v Německu,

na Slovensku, v Chorvatsku, všude tam je toto velmi dostupné a my jsme chtěli, aby i zde bylo možné minigolf hrát. Je to aktivita, při které se krásně setkávají generace – senioři s vnoučaty, celé široké rodiny, přátelé různého věku, školní třídy. Všichni mohou společně minigolf provozovat. Populace stárne, a i my jsme uvažovali, co budeme dělat v důchodu, a tak vznikl nápad postavit minigolf.

Jak dlouho trvalo, než mohl do bran vstoupit první návštěvník, a kdy to bylo?

První plány, nápady a vůbec zjišťování, zda je to všechno reálné, přišly zhruba před dvěma lety. Naplno se pak projekt

rozjel během roku 2018. Nechali jsme si od slovenské firmy udělat návrh a stavební dozor, a začali jsme stavět náš sen. Co je v našich silách, budujeme sami a jen minimum prací zadáváme odborníkům. První návštěvník překročil pomyslný práh letos v červnu.

Co v současné době návštěvníkům můžete nabídnout, a je nějaké věkové omezení?

Minigolf je pro všechny věkové skupiny. Hrají zde děti zhruba od pěti let. Nikdo se nemusí bát, že by něco nezvládl. Nejsou žádná pevná pravidla, pokud si jdou lidé zahrát mimo turnaj. Poskytneme úvodní instruktáž, ukázkou, pomůžeme, poradíme. Vše je o dohodě a snažíme se každému vyjít maximálně vstříc. Hra není nijak časově omezena, záleží na jednotlivci

ci, jak dlouho těch osmnáct jamek bude trvat. Chodit se u nás může všude, nejen po předepsaných stezkách, pozor je třeba dávat jen na kytičky a jezírko. Pokud tedy dítě běhá kolem dráhy i mimo chodníčky, nikomu to nevadí, a když chce, může si vzít papír a pastelky a nakreslit nám do výtvarné soutěže na téma „Hřiště“ obrázek. Kompletní nabídka služeb i s ceníkem je na našich webových (www.agosek.cz) i facebookových stránkách.

Celé hřiště je vysypané různým druhem štěrku a kamení, má to ještě jiný význam, než ten, aby se mohlo chodit kudykoli?

Ano, hlavním důvodem je rychlé odvodnění. Celé hřiště je vydrenované a zhruba deset minut po dešti je již možno začít hrát. Nikde nestojí voda, a ani jamky se nepromění v rybníčky. Travnaté plochy jsou tvořeny speciální umělou travinou s různou délkou a různým směrem vlasu. Jejím vhodným položením také ovlivňujeme obtížnost jednotlivých jamek, stejně jako nerovnostmi terénu a podobně.

Co ještě chybí dodělat?

V současné době intenzivně pracujeme na dokončení možnosti rychlého občerstvení. To je nyní prioritní. Souběžně stále zvelebujeme celý areál, dokončujeme parkovací plochy, posezení, plánujeme nabíjecí stanice pro elektrokola atd.

Vy sám jste hráčem minigolfu?

Jsem jen rekreační hráč, stejně jako mnoho lidí, kteří si právě k nám přijdou zahrát jen tak pro radost.

Na hřišti je celkem 18 jamek, proč zrovna tento počet? Má to nějaký konkrétní účel?

Ano, má. Postavili jsme hřiště, které splňuje všechna kritéria podle regulí, aby zde mohly být v budoucnu pořádány sportovní turnaje. První amatérské klání bychom chtěli uspořádat právě během léta.

Obliba tohoto sportu v naší republice stoupá, víte, jak si stojíme v poměru k ostatním státům, či dokonce celosvětově, právě na úrovni již sportovního minigolfu?

Představte si, že v loňském roce bylo Mistrovství světa v minigolfu pořádáno dokonce u nás, konkrétně v Horním Bezděkově, a naši golfisté ho vyhráli!

Máte nějaký osobní vzkaz pro návštěvníky?

Hřiště jsme budovali zejména proto, aby se lidé měli kde aktivně bavit. Tak neváhejte a přijďte nás navštívit.

Zuzana Zemanová

Rybářský kroužek 2019

V letošním roce navštěvovalo rybářský kroužek pod vedením Martina Bariho 24 dětí. Přibylo 12 nových mladých rybářů. Schůzky se konaly v místní klubovně u Továrenské nádrže. Od února do dubna proběhlo 8 schůzek. Děti byly seznámeny s rybářským řádem, teorií lovu a chovu ryb. První chytání probíhalo na Továrenské nádrži, kde některé děti držely poprvé v ruce udici. Zamotané vlasce, popřípadě zabodnutý háček v mikině je samozřejmostí každého začínajícího rybáře. Po absolvování rybářského kroužku jsou vydány dětem povolenky, které platí, stejně jako u dospělých, do konce roku.

Dne 4. května se uskutečnily rybářské závody, kde za chladnějšího počasí děti soupeřily o hodnotné ceny. Systém bodování úlovků byl jak pro děti, tak pro dospělé stejný.

Bodování:

KAPR, KARAS, BOLEN, AMUR	50 bodů
ŠTIKA, CANDÁT, ÚHOŘ	70 bodů
CEJN, LÍN	15 bodů
PLOTICE, OKOUN	5 bodů

Pravidla závodu: Loví se na 1 prut, závodníci si losují místa na chytání pro první kolo i druhé kolo. Po prvním kole následuje

přestávka (asi 1 hodinu), soutěžící se stěhují na 2. vylosované místo. Kolem závodníků chodí takzvaná míra, která za úlovky připisuje body. Po skončení závodů se počítají body z obou kol a celkově se vyhodnotí. Poté se vyhlásí výsledky a předají se ceny, většinou z rybářské branže. Všechny ulovené ryby se po obodování během závodu pouští zpět.

18. 5. 2019 se uskutečnily rybářské závody dospělých, kterých se zúčastnilo 13 rybářů + kategorie veteráni 60+, kde se sešlo 6 rybářů.

Výsledky rybářských závodů:

kategorie mládež:		Kategorie dospělí:	
1. Štolovský Michal	385 bodů	1. Bari Martin	1045 bodů
2. Olbrich Petr	320 bodů	2. Šulcová Marcela	460 bodů
3. Novotný Michal	320 bodů	3. Adam Josef	205 bodů
4. Štolovský Jan	305 bodů	4. Nechvátal Marek	95 bodů
5. Olbrich Jakub	260 bodů	5. Hruška Josef	70 bodů
6. Folprecht Tomáš	110 bodů	6. Maděra Josef	65 bodů
7. Plíšek Jaroslav	100 bodů	7. Bari Michal	65 bodů
8. Nechvátal Venda	65 bodů	8. Havelka Jiří	60 bodů
9. Hruška Josef	35 bodů	9. Plocek Jaroslav	20 bodů
10. Havelka Matěj	5 bodů	10. Nechánský Matěj	0 bodů

Výsledky veteráni

1. Richtr Ladislav	150 bodů
2. Macoun Miloslav	55 bodů
3. Vejčík Miroslav	55 bodů
4. Křapka Miroslav	15 bodů

Největší cejn měřil 45 cm a ulovil ho Petr Olbrich. Největší ulovenou rybou byl kapr. Měřil 54 cm a ulovil ho Maděra Josef.

Závěrem bych chtěl poděkovat městskému úřadu za finanční příspěvky na činnost mládeže. Více informací o činnosti místního rybářského spolku najdete na internetových stránkách www.rodb.cz.

Martin Bari

Vzpomínky na Bousov – 2. část

Na housle jsem chodil s Frantou Šolcem na faru k evangelickému faráři. Moc mně to nešlo. Po nějaké době jsem začal chodit hrát na housle společně s Pepíkem Cermánkem ke kapelníkovi Reifovi. Talentovaného Pepíka pro nějaký drobný přestupek kapelník Reif vyhodil a mne si ponechal. Měl jsem pana kapelníka rád. Pan Reif však onemocněl. Navštěvoval jsem ho, vyprávěli jsme si zejména o cestách Hanzelky a Zikmunda a prohlíželi jsme si jejich knihy.

Po smrti pana kapelníka Reifa mne začal učit Honza Kolátor. Hra na housle mne u něho začala bavit: Založil houslové kvarteto (Kolátor, Matoušek, Štolba, Doškár). Hrál jsem 2. housle. Scházeli jsme se asi po dobu 2 let každou neděli dopoledne na radnici, kde byl Honza Kolátor zaměstnan.

Vzpomínky se mi vrací zpět ke škole. Ve staré části školy mne již v dětství zaujala malba na stropě schodiště, na kterém byl velký nápis „UČ SE SYNU MOUDRÝM BÝTI“. (Nápis byl ozdoben lidovými ornamenty. Kdyby existovala nějaká kopie této stropní malby, rád bych se finančně podílel na její obnově).

V určité době jsme měli každé ráno před školou povinné rozcvičky. O velké přestávce jsme mohli vyjít i před školu. Občas toho využil pekař Slávek Kocvera a pověřil někoho z nás, aby rychle na kár-

ce odvezl chleba a housky k Randům k nádraží. Za tuto službu jsme dostali dvě housky. Přestávku oznamoval zvuk kolejnice, do které „bušil“ pan školník Holý nějakým kovovým předmětem. Teprve později byl zvuk kolejnice nahrazen zvonkem a třídy byly vybaveny školním rozhlasem. O hlavní přestávce jsme korzovali po chodbě. Ve škole dobře fungovala družina mládeže a několik dobrovolných kroužků. Já jsem chodil do leteckého, který vedl pan učitel Roudný. Nebyl jsem nějak zvlášť šikovný na ruce, ale nějakým zázrakem se mně podařilo postavit kluzák. Měl název VOSA. Moje Vosa velmi dobře létala. V místním kole (závody v Dolním Bousově) mně létala nejdéle. Pan učitel Roudný mě přihlásil na okresní přebory do Mnichova Hradiště. Rozhodl ale, že má v kabinetu nějakou „starší“ lepší Vosu a že budu závodit s ní. Pana učitele to bavilo. Jel se mnou do Hradiště i na krajský přebor do Liberce. Oba přebory jsme vyhráli. Stal jsem se okresním i krajským přeborníkem. Asi bych se stal i mistrem republiky. Mistrovství republiky však bylo v Gottwaldově a to bylo daleko. Maminka mi sdělila, že nemáme peníze a tak na toto mistrovství jsme již nejeli.

Vodácký kroužek vedl pan učitel Forejtek, který s námi, asi pěti kluky, postavil pramici Vašek, plachetnici katego-

rie Mlok, které jsme dali jméno Čolek a speciální kajak, který se mohl rozdělit na další dvě lodičky. Byl jsem z vodáků nejstarší, měl jsem důvěru učitele Forejtky, takže jsem mohl sám na plachetnici brázdřit okolní rybníky (Červeňák i Pískovák), což jsem využíval i později po škole, až do svých 16 let. Byl jsem na to velmi pyšný. Byla to jediná plachetnice široko daleko a jediná brázdila dolnobousovské vodní plochy.

Na naší škole vedl učitel Švorc kroužek mladých mičurinců (pěstitelů). Na ten jsem nechodil. V roce 1956/1957 bylo celostátní setkání mladých mičurinců v Bratislavě. Učitel Švorc věděl, že mám v Bratislavě příbuzné a rozhodl, že na toto setkání pojedou s ním. V té době měli naši mičurinci nějaké výzkumné políčko, na kterém pěstovali ve spolupráci s Výzkumným ústavem řepářským v Semčicích jarovizovanou řepu. Na toto celostátní setkání měl pan učitel připraveno několik panelů, které na tomto setkání byly vystaveny. Setkání se zúčastnila v hojném počtu i média, televize a rozhlas. Na jednom takovém natáčení vystoupila mladá slovenská mičurinka, která chtěla vědět, jak my, mladí bousovští mičurinci, tu řepu v tom Bousově jarovizujeme. Byl jsem vyzván, abych se k tomu v krátkosti vyjádřil. O jarovizaci řepy jsem neměl ani tušení. Napadla mě, pro mne jediná možná odpověď – oznámil jsem, že vše provádíme ve spolupráci s Výzkumným ústavem řepářským, že řepu pravidelně vážíme a vše řádně evidujeme. Uvedl jsem dále, že výnosy jsou překvapující a že se k tomu více nemohu vyjádřit, protože tato metoda je patentována a že by mohl někdo

tyto skvělé výsledky „na Západě“ neoprávněně zneužit. Pan učitel Švorc mne velmi pochválil s tím, že by to neřekl lépe.

Až do sedmé třídy jsem občas chytil nějakou sníženou známku z chování. Teprve v druhém pololetí sedmé třídy kantor Jeleček udělal ve třídě anonymní průzkum. Měli jsme napsat každý, co si myslíme, že je na škole nespravedlivé, anebo co by se mělo dělat jinak. Několik spolužáček napsalo, že dostávám ty známky z chování nespravedlivě. Od této doby jsem měl až do konce svých studií (i na průmyslovce) z chování jedničku.

Nezapomenutelnými okamžiky školní docházky byly výlety. V hlavě mně utkvěly tři. První výlet na nedaleký Valečov (asi 2. třída). Dodnes si pamatuji, jak mně ohromil pohled z věže hradu na barevná políčka v podhradí. V té době ještě nebylo zemědělství kolektivizované.

Druhý výlet, co pamatuji, byl někdy v páté nebo šesté třídě a jeli jsme ho na kolech s kantorem Jelečkem. (Asi podél Jizery?)

Poslední výlet v 7. třídě to byla bomba!!! Organizoval ho opět kantor Jeleček. Nejprve jsme odjeli do Prahy na letiště, kde byla pro nás připravena Dakota (vojenská letadla z 2. svět. války), se kterou jsme absolvovali vyhlídkový let nad Českým rájem včetně letu nad Dolním Bousovem. Bylo to úžasné. Skoro všem bylo z letu špatně. Dakota letěla pomalu a často se propadala. Pytlíky byly plné. Já jsem nezvracel, ale dobře mi také nebylo. Po přistání jsme navštívili kostel Cyrila a Metoděje, kde jsme se poprvé podrobně dozvěděli o hrdinském boji našich parašutistů, včetně atentátu na Heydricha. Z Prahy jsme odjeli do Ostravy, kde jsme viděli odpich tekutého železa z vysoké pece. Tekuté železo teklo jako řeka, ze které létaly jiskry a jiskřičky. I to byl silný zážitek. Z Ostravy jsme jeli do Hranic na Moravě. V Hranicích jsme čekali dlouho do noci na vlak. Courali jsme se spolužáky a spolužačkami po nádraží, kde posunovali vagóny sem a tam. Napadla mne tenkrát hrozná blbost, za kterou bych si býval zasloužil určitě 2 z mravů. Naskočil jsem vždy na posunovaný vagón a přešel celé nádraží a po té vyskočil. Za chvíli zase poslali vagón zpět a já jsem vše zopakoval obráceným směrem. Měl jsem velké štěstí. Hlavně proto, že se nic nestalo a za druhé, že tento můj výkon se dozvěděl kantor Je-

leček až po prázdninách a tak mě minula tentokrát zcela zasloužená dvojka z chování. Kantor Jeleček mi začal říkat skokan a tuto událost připomínal na každém sjezdu naší třídy. V Hranicích jsme shlédli výrobu cementu. Pak jsme „přešli“ Moravskoslezské Beskydy, vystoupili na Radegast a přes Pustevny jsme skončili v hotelu u Zavadilů (někde u Dolní Bečvy). Zde jsme spali jednu noc. Den na to jsme navštívili muzeum v Rožnově. Skutečně úžasný výlet! A tolik poučení a zážitků za necelý týden!

V 8. třídě jsme se rozhodovali (nebo spíše se rozhodovalo) o tom, kam půjdeme dál. Jedna naše spolužačka to měla jednoduché. Ona i její rodiče rozhodli, že půjde balit čokoládu do Lomnice nad Popelkou. Maminka i moje setry rozhodly, že také budu jezdit do Lomnice nad Popelkou. Neměl jsem tam balit čokoládu, ale měl jsem tam nastoupit do pedagogické školy. Ředitel Reif však rozhodl, že tuto školu studovat nebudu ani náhodou a mou přihlášku tam vůbec neposlal. Poslal ji na Sklářskou průmyslovku do Nového Boru, kterou jsem měl uvedenou jako druhou možnost. Protože na Sklářské škole učil můj švagr a sestra Miládka dělala vychovatelku na školním internátě, byl jsem i přes špatný posudek přijat. Průmyslovka mě velmi bavila. Sklo se stalo mým hlavním zaměstnáním. Pracovat ve sklářství se stalo mým koníčkem, práce mě velmi bavila a baví mě dodnes. Sklářská průmyslovka byla dobrá volba.

Na závěr mého vzpomínání, bych se měl zmínit o místním sokolském sletu v Dolním Bousově (v roce 1948). Pamatuji se, že jsme se Slávinou byli nejmladšími účastníky slavnostního pochodu, který šel za Baráček, kde byl tenkrát stadión (u protržené hráze Červeňáku). Oba jsme měli sokolský kroj. Do Sokola jsme chodili pravidelně 2x týdně. Nejprve jako mladší, později starší žáci. V letech 1954/1955 jsme nacvičovali na spartakiádu. Nácvik se prováděl při hodinách tělocviku. Pod taktovkou kantora jsme cvičili i v Praze. V Praze jsme spali někde ve škole ve Strašnicích nebo Střešovicích. Mimo jiné jsme zde povinně navštívili Muzeum V.I. Lenina a Muzeum Klementa Gottwalda. Při slavnostním průvodu Prahou jsme pochodovali okolo tribuny, ze které nám mával prezident Antonín Zápotocký. Jedno odpoledne jsme se šli koupat někde do Modřan do Vltavy. Protože jsem byl hrdý na to, že umím plavat,

začal jsem plavat přes Vltavu. Když jsem byl v půli řeky, kantor Jeleček na mne začal hrozně rvát: „Ihned plav zpátky!“. Byl jsem však už skoro na druhé straně a tak jsem přeplavbu dokončil. Proud řeky byl prudký, odnesl mne několik desítek metrů po proudu. Zpátky jsem musel použít převozníka. Kantorovi trvalo dlouho, než to vydýchal. Já tenkrát vůbec nechápal proč.

V Bousově byla v té době poměrně velmi činná vlastenecká obec baráčnická. Obec měla nějakou významnější oslavu na Rohatsku i v Dolním Bousově. Baráčníci nás, asi desetileté děti, dali dohromady a asi s osmi páry nacvičili Českou besedu. Hlavní vystoupení bylo asi v sokolovně. Měli jsme bílé košile. Pod krkem jsme měli uvázané červené (baráčnické) stužky. Vystoupení mělo velký úspěch. Pár dní na to, jsem byl předvolán do ředitelny, kde mi pan ředitel Reif děsně vynadal, že jsme bez povolení školy veřejně vystupovali za „nějaké“ baráčníky. Svůj projev zakončil tím, že jsme vystupovali bez povolení a že dostaneme snížené známky z chování. Za měsíc si to ředitel rozmyslel. Červené stužky pod krkem jsme nahradili pionýrskými šátky a vystupovali jsme za školu na okresních hrách tvořivosti mládeže, kde jsme získali ocenění.

Nevím, jak k tomu došlo, ale stal jsem ministrantem. V té době se mnou ministrovali Vašek Andělů, Vašek Oudrnický a Slávek Sládků. Také tam byli starší kluci Milan Andělů, Válek a bratři Drchotovi. Ministroval jsem s nějakou přestávkou asi 3 roky. Nejdéle jsme tam vydrželi se Slávkem Sládkovým. V létě, v zimě jsme klečeli před oltářem (3x týdně). Mše byly kázány v latině. (Až teprve později jsem se dozvěděl, že ta malá hostie je Ježíšovo tělo a víno je Ježíšova krev). V této době jsem k ministrování lákal také svého kamaráda Járu P., který mně tenkrát sdělil, že on ministrovat nemůže, protože jeho táta je komunist. Járu jsem opakovaně přesvědčoval. Zbytečně. Otec mu to nepovolil. Změna režimu měla za následek to, že původně plný kostel se pomalu vyprazdňoval, až jsme v kostele byli pouze tři u oltáře (farář, Slávek a já) a za námi byl stejný počet babiček. Zajímavé je, že nikomu nevadilo, že jsme byli ministranti i pionýři v jedné osobě.

Josef Doškář
Pokračování příště

Časopis Školák získal zlato!

V pátek 24. května proběhlo krajské kolo soutěže Školní časopis roku. V kategorii časopisů vydávaných žáky 2. stupně základních škol jsme obsadili 1. místo ve Středočeském kraji. Porota hodnotí několik aspektů: kvalitu článků, zajímavé rozhovory, reportáže a další publicistické žánry, stálé rubriky a jejich tematiku, grafickou úpravu, využití názorů žáků, komentářů, zařazení anket na zajímavá témata, originální obrázky a komiksy, zajímavé fotografie či fotopříběhy a pěknou obálku. Slavnostní vyhlášení se konalo v budově Vyšší odborné školy publicistiky v Praze. Za naši redakci se ho zúčastnili Kateřina Karnová, Matěj Řiha, Vojtěch Šimon a Lukáš Zvěřina.

Podstatnou součástí celého dopoledne byly různé workshopy spojené s prací novináře. Každý si mohl vybrat dva ze sedmi nabízených workshopů: Hrátky s češtinou, Tvorba titulky, Práce s publikem, Jak si králové budovali image, Jak nás dostává reklama, Natáčení mobilem, Správná fotka. Naši „novináři“ si zvolili téma *Tvorba titulky* nebo *Jak si králové budovali image*, na výběru druhého workshopu se shodli všichni, vybrali si téma *Práce s publikem*. První dílnu zabývající se tvorbou titulní strany vedla paní Irena Špačková,

kteří na škole vede specializační dílnu AVDM (audio, video a digitální média) – obor fotografie. Seznámila nás s tím, jak tvořit titulní stránku, jaké zásady pro tuto práci platí, jak postupovat a také nám poradila, jaké programy bychom potřebovali, aby byl náš časopis schopný konkurovat známým periodikům. Téma *Jak si králové budovali image* si všimlo využití médií k posílení pozice určité osoby či organizace. Matěje s Vojtjou však toto téma moc nezaujalo, workshop se jim zdál příliš teoretický. Druhý workshop vedl pan Miroslav Brada, který se kromě jiného podílel na realizaci různých pořadů v některých televizích, na škole vyučuje například dramaturgii, marketing a komunikaci. V úvodu mluvil o nejlepších zahraničních i našich moderátorech, shrnul zásady správného vystupování a vyjadřování a pak už si všichni účastníci tohoto workshopu vyzkoušeli, jaké to je předstoupit před publikem a minutu plynule mluvit na zadané téma. Matěj se tohoto úkolu zhostil velice dobře, mluvil plynule, souvisle, používal doporučená gesta, byl vtipný a pohotový. Pan Brada každý projev okomentoval, vyzdvihl klady a popřípadě upozornil na chyby. Matěje velice chválil.

V poledne proběhlo samotné vyhlášení výsledků a předání diplomů v jednotlivých kategoriích – časopisy 1. stupně, časopisy 1. a 2. stupně, časopisy 2. stupně a střední školy. V Praze se vyhlášovaly výsledky krajských kol soutěže pro Prahu, Středočeský, Liberecký, Plzeňský a Ústecký kraj. Všechny časopisy, které v krajských kolech soutěže „Školní časopis roku“ obsadily první či druhou příčku, postoupí i do celostátního kola. To se bude konat na přelomu listopadu a prosince v Brně. Naše redakce je samozřejmě pozvaná také.

Účast v soutěži je pro nás vždy velkou motivací. Děkuji celému redakčnímu týmu Školáka za spolupráci, za nápady i za čas věnovaný našemu společnému dílu. Chtěla bych zdůraznit, že tvoření školního časopisu je pro žáky nejen milým koníčkem, ale naplňuje také jejich nejrůznější potřeby. Redaktorem se může stát každý. Žáci dostávají zadané úkoly podle svých schopností a dovedností. S postupujícím věkem je vidět, jak děti získávají zkušenosti a jak dokáží zpracovávat stále náročnější témata. Prostřednictvím školního časopisu prezentujeme naši školu, rozvíjíme vzájemnou komunikaci, vlastním projevem se můžeme seberealizovat, podporujeme kolektivní práci a při vydání nového čísla se nám dostává uspokojení z vydařeného výsledku.

Ingrid Mendlíková

Dlouholetí redaktori a účastníci novinářských workshopů: Lukáš Zvěřina, Kateřina Karnová, Vojtěch Šimon a Matěj Řiha.

Po vítězství v Mnichově Hradišti byly Příběhy našich sousedů představeny i v Dolním Bousově

Základní škola TGM v Dolním Bousově využila letos nabídky organizace Post Bellum a zúčastnila se projektu Příběhy našich sousedů. Dva žákovské týmy zpracovávaly životní příběhy dvou pamětnic, paní Heleny Koničkové a paní Marie Krásové. Oba týmy zvolily videonahrávku. Děti musely pořídit video i audio záznam, sestříhat ho, doplnit dobovými fotografiemi z archivu obou pamětnic, zvolit hudbu. Musely vytvořit scénář, napsat životopis pamětnice, navíc ještě obě skupiny vytvořily novinový článek. V závěru musely vymyslet, jakým způsobem proběhne prezentace. Zvolily PowerPointovou prezentaci doplněnou komentářem. Paní Koničková popisuje konec války v Přepěřích na Turnovsku, vyvlastnění hospody a vypráví o událostech roku 1968 v Dolním Bousově a o následcích, které jejich angažovanost proti okupaci přinesla celé rodině. Paní Krásová vzpomíná na nebezpečí, do kterého se jako jedenáctiletá koncem války dostala a na zabírání majetku jejich rodině v období kolektivizace.

4. června proběhla v kině v Mnichově Hradišti slavnostní prezentace prací všech šesti zúčastněných týmů z Českého ráje. Úroveň dokumentů byla vysoká, ve způsobu prezentace se týmy už poněkud lišily. Náš tým, který přiblížil divákům příběh paní Marie Krásové, zvítězil.

A i když do mnichovohradištského kina zavítalo docela dost Bousováků, rozhodli jsme se oba dokumenty ještě představit veřejnosti také v Dolním Bousově. Sešli jsme se v podvečer 6. června v krásných podkrovních prostorách dolnobousovské knihovny. Úvodní slovo měl pan starosta, poté jsem seznámila přítomné s projektem a zaměřením organizace Post Bellum. Velice ráda jsem přítomným představila našeho koordinátora pana Michala Šimka, který se ujal slova a zhodnotil práci našich týmů. Potěšilo nás, když pan Šimek konstatoval, že Příběhy našich sousedů – Český ráj – byla asi jedna z nejlepších akcí, kterých se zúčastnil, že dokumenty i prezentace měly vysokou úroveň. A pak už jsme si pustili postupně oba dokumenty, děti je divákům představily stejně jako v Mnichově Hradišti.

Tam žáci obdrželi kromě jiného i certifikáty, které jsme jim slavnostně předali po představení jejich dokumentů v Dolním Bousově. Od města jsme z rukou pana starosty Miroslava Bočka obdrželi odměny. Poděkoval všem, kteří na projektu pracovali, a květinami především oběma pamětnicím.

V další části večera jsme se přítomným snažili podhalit pozadí vzniku videodokumentů, prohlédli jsme si společně foto-

grafie z průběhu natáčení, z naší návštěvy v sídle Post Bellum v pražské Lucerně i ze slavnostního odpoledne. Večer byl zakončen diskuzí, děti i pamětnice odpovídaly na dotazy, zavzpomínaly na natáčení. Domnívám se, že jsme společně prožili příjemný podvečer.

Zachycování vzpomínek pamětníků má velký význam nejen historický a morální, ale také sociální. Mladí dokumentaristé zaznamenávají příběhy bezpráví, které se dělo lidem během války i během dlouhého období komunistické totality u nás, ukazují zlo, které se dotklo mnoha milionů lidí, naznačují cestu k lepšímu. Jasně pojmenovávají viníky i jejich oběti. Kromě toho jsou Příběhy našich sousedů mostem mezi mladou generací, která právě vstupuje do života, a těmi, kteří už velkou část své životní pouti ušli. A obě generace si mají co předat, čím se obohatit. Mladí přinášejí svým elánem radost a pohodu a svým zájmem naději, že naše směřování je na dobré cestě, ti starší jsou studnicí vědění, vzpomínek a moudra. Vezměme si k srdci slova paní Marie Krásové, která jsou určena mladé generaci: „*Prála bych vám, abyste v tomhle století neprožili to, co generace před vámi v století minulém, a abyste vždycky našli dost síly a odvahy se tomu zlému postavit.*“

Ingrid Mendlíková

Autoři vítězného dokumentu na prezentaci v Mnichově Hradišti. Zprava: starosta Miroslav Boček, paní učitelka Ingrid Mendlíková, Kateřina Karnová, Martin Hofman, Matěj Říha, Lukáš Zvěřina, Marie Krásová, Martin Pánek

Knížní novinky

Tipy z městské knihovny:

Sci-fi a fantasy:

- ♦ **Ocelové srdce** (B. Sanderson) série
- ♦ **Kroniky Vynořeného světa** (L. Troisi) série
- ♦ **Válka Červené královny** (M. Lawrence) série

Krimi:

- ♦ **Mokrá ryba** (V. Kutscher) Berlín roku 1929. Město, které je v rauši. Kokain, ilegální noční kluby, politické pouliční bitvy. A také mladý, ctižádostivý komisař Gereon Rath.
- ♦ **Mrtvé tajemství** (B. Connor) V hlubinách neznámých jeskyně učiní antropoložka překvapivý objev: desítky let starou kostru. A to je klíč k záhadě, která sahá sedmdesát let zpátky k rodinnému tajemství, které má pořad silu zabíjet.
- ♦ **Důvěra až za hrob** (Connor) Pro zvláštního vyšetřovatele Coopera to začíná kulkou, která vezme život americkému vojákovu v Iráku. Vyšetřování odhalí řetězec úmrtí, který vede z ulic Bagdádu až k politickému snátku v zahradě Bílého domu.
- ♦ **Sestra** (L. Jensen) Od smrti nejlepší kamarádky musí Grace pořád myslet na její poslední slova: „Grace, udělala jsem něco strašného. Snad mi odpustíš.“ Rozhodne se vyzvednout schránku, kterou spolu coby patnáctileté dívky zakopaly v lese.

Romány:

- ♦ **Olivie se snaží** (E. Phillipsová) Olivie s Felixem se snaží o dítě. Přestože k tomu přistupují s vojenskou precizností, po prckovi není stále ani stopy. Olivie se ale nesnaží jen o dítě, snaží se i o povýšení v zaměstnání, a když do firmy nastoupí nový šéf...
- ♦ **www.bez-bot.cz** (I. Březinová) Životní osud mladíka, nadaného sportovce, ze kterého se během okamžiku stal „ležák“. Román bez skrupulí, empaticky i poutavě líčí velmi těžké životní okamžiky lidí s handicapem.
- ♦ **Muž, který nezavolal** (R. Walsh) Prožili spolu 7 nádherných dnů, a pak zmizel. Všichni Sarah radí, ať na něj zapomenou, ale ona ví, že se něco muselo stát. Zjistí, že skutečně existuje důvod, proč zmizel – pravda, kterou si zapomněli říct.
- ♦ **A jak se vám líbím teď?** (H. Bourne) Autentická a vtipná kniha, se kterou se určitě ztotožníte. Bridget Jonesová nové generace!

Pasování na Rytíře knih – za zásluhy

„Tak jako každá křehká princezna potřebuje svého rytíře, aby ji chránil, tak i každá kniha, která je ještě křehčí než leckterá princezna, potřebuje svého ochránce. Abychom je od sebe poznali, budeme tomu, který opatruje knihy, říkat **Rytíř knih**.

Aby se obyčejný člověk v pohádce stal rytířem, musí se nejprve zúčastnit nejednoho klání a zápolení. Když uspěje, je poté za svou statečnost vyznamenán zpravidla samotným králem a při velké slavnosti pasován na rytíře. Pak už jen stačí projet pár království a najít si tu svou princeznu.

S rytířem knih je to podobné. Aby se obyčejný čtenář mohl stát rytířem knih, musí se nejprve zúčastnit soutěžního klání v knihovně a splnit postupně, jak už to v pohádkách bývá, tři úkoly. Když je úspěšně splní, bývá samotným Králem pohádek pasován na Rytíře knih.“

Tímto proslovem obvykle začíná v dolnobousovské knihovně tzv. Odpoledne s Andersenem. Odpoledne s Andersenem je akce každoročně pořádaná pro všechny prvňáčky. Před touto akcí jsou prvňáčkům rozneseny do tříd oficiální pozvánky na cca dvouhodinovou odpolední akci. Děti, které přijdou do knihovny, se dozvědí, že na ně čekají 3 úkoly, po jejichž splnění se kvalifikují na slavnostní pasování na rytíře knih. Aby se mohli zúčastnit klání v knihovně, jsou nejprve

seznámeni s tím, jak si knihy v knihovně žijí, jak se k nim mají správně – rytířsky – chovat.

Poté je jim přečtena pohádka, kde princ zachraňuje zakletou princeznu. Princezna pochází ze čtenářského království, a jestli ji chtějí v nejvyšší věži zachránit, musí získat všechny 3 kouzelné klíče od jejich komnat. Co pro to je třeba udělat? Jaké překážky musel princ překonat, aby pomohl princezně? Dokážou to děti také? V rozdaných pracovních listech si děti spočítají předkreslené klíče a odhadují, k čemu slouží. Smyslem je, že si je budou postupně vybarvovat, jak budou plnit zadané úkoly.

Na tomto odpoledni také dětem rozdáváme průkazky na naši pravidelnou každoroční čtenářskou soutěž. Máme připraveno několik variant této celoroční hry. V letošni hře budou celý rok putovat Královstvím pohádek a příběhů po plánu směrem k věži (vlastně knihovně). Stačí, pokud přečtou speciálně označené knihy s mečem na hřbetu a potom zodpoví několik jednoduchých otázek. Knihy jsou rozlišeny pro věkové kategorie od 1. do 4. třídy, každý může postupovat svým tempem. Pravidla soutěže nutí čtenáře „ochutnat“ ze všech žánrů. Nejúspěšnější cestovatelé si vyslouží za odměnu nárok na účast na příští Noci s Andersenem v knihovně.

Odpoledne je zakončeno opékáním buřtů u ohýnku a zpěvem za doprovodu kytary. Malí čtenáři si odnáší oficiální pozvánku na slavnostní pasování na Rytíře knih. Pasování je vyhrazeno vždy pro jednu třídu s paní učitelkou. V odpoledních hodinách jsou do knihovny pozváni rodiče, sourozenci i prarodiče, je zdůrazněno slavnostní oblečení.

Vlastní slavnost se koná v podkrovní knihovny, kde je přednáškový sál s podiem o kapacitě 60 lidí. V den D se děti řadí v knihovně, rodiče pokračují do přednáškové místnosti, kde je přivítá pan starosta a společně jsou svědky slavnostního nástupu dětí, které mají po obvodu podia připravené židličky. Dalším úkolem starosty je pozvat vzácného hosta – Krále pohádek a představit mu žáky první třídy, kteří letos žádají o pasování na Rytíře knih.

Pro dvě knihovnice mezi tím nastávají velmi horké a hektické chvíle, protože děti a rodiče ještě při příchodu vítaly v civilním oblečení, ale během těch několika minut, kdy na podiu mluví starosta a přicházejí děti a král, se musí přeměnit ve dvě šlechtičny v historickém oblečení včetně šperků a korunky. Kdo někdy lezl do těžkých sametových šatů se šněrovačkou na zádech v minikuchyňce o rozměrech 1 x 1 metr, ví o čem je řeč ☺.

Pak již král pozve na podium své dvě pomocnice – královnu Abecedu a princeznu Knihomolku a veřejné přezkoušení může začít. Děti jsou po jednom vyvolány ke stolečku s knihou a přečtením jedné vě-

tičky všem předvedou, jak se naučili za ten první rok ve škole číst. Nakonec děti společně zarecitují rytířský slib králi. Některé paní učitelky mají pro rodiče ještě secvičený krátký program v podobě básniček a písniček, což vždy vítáme.

Pak se již přistoupí k samotnému pasování. Prvňáčci postupně pokleknou před krále a jsou jím pasováni. Za odměnu

dostanou pasovací glejt a knížku pro prvňáčka. Protože své větičky děti postupně čtou z knížky O pejskovi a kočička – jak si dělali dort, připadalo nám symbolické, zakončit slavnost tím, že jim jeden takový, pro ně speciálně vytvořený, předáme. Jaká by to přeci byla slavnost, kdyby nebyla zakončena hostinou.

Dita Říhová

Sto let zákona o knihovnách

Právě v těchto dnech si knihovny v celé České republice připomínají století od schválení přelomového dokumentu – zákona o knihovnách. Zákon o veřejných knihovnách obecních byl schválen Národním shromážděním 22. července 1919 s účinností od 30. 7. 1919. Jako přelomová se ukázala povinnost pro každou větší obec zřídit veřejnou knihovnu „na doplnění a prohloubení vzdělanosti všech vrstev obyvatelstva“. Díky tomu má dodnes Česko jednu z nejhustších sítí knihoven na světě a občane svoji knihovnu vždy na blízku.

Na co zákon (také) pamatoval

Naopak velmi nesvobodná se z dnešního pohledu se může zdát pravomoc Ministerstva školství a národní osvěty uve-

řejňovat seznamy spisů, které by měly být z veřejných knihoven vyloučeny. Jednalo se především o „krváky, detektivní a indiánské povídky, které sensačním způsobem dráždí fantazii čtenářovu“. První republika měla zkrátka zájem kulturu a vzdělanost svých obyvatel určitým způsobem ovlivňovat. Dnešní čtenáři ale v knihovnách výše uvedené žánry běžně najdou a mohou tak bez omezení užívat pestrosti literatury a mnohosti výběru. Naopak, v dolnobousovské knihovně patří detektivky, thrillery a dobrodružné knihy pro děti k těm nejčtenějším.

Knihovní zákon dnes

Prvorepublikový zákon byl nahrazen v roce 1959 zákonem č. 53/1959 Sb., o jednotné soustavě knihoven (knihovnickým

zákonem), který knihovny propojil do organizované sítě. A opět změněné politické podmínky vedly s jistým zpožděním k přijetí dnes platného zákona č. 257/2001 Sb., o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb (knihovní zákon).

Důležitou součástí knihovního zákona je důraz na služby, a to nejen na ty spojené s půjčováním knih. Zákon vyjmenovává další služby, které knihovny mohou poskytovat. Je to například kulturní, výchovná a vzdělávací činnost, vydávání tematických publikací nebo poskytování informací z různých zdrojů. Významná je deklarace rovného přístupu ke službám knihoven pro všechny. Zákon také stanoví, že základní služby knihovny (typicky půjčování knih) jsou zdarma.

Současný knihovní zákon tak umožňuje reagovat knihovnám na měnící se očekávání uživatelů a jejich přerod z půjčovny knih k místům, které podporují rozvoj místních komunit, neformální

vzdělávání, učení i kreativitu. Konkrétně v Dolním Bousově jsme si vytkli za cíl, aby se místní knihovna stala jakýmsi obýváčkou města. Tedy místem, kam si jdete odpočinout, kde se můžete pohodlně po-

sadit ať již s knihou nebo se svými přáteli. K příjemnému posezení obvykle patří i možnost dát si kávu nebo čaj. A nejinak je to i u nás.

Historie umístění knihovny

V souladu s výše uvedeným zákonem o knihovnách také vznikla v Dolním Bousově knihovna. Za sto let své existence samozřejmě mnohokrát změnila svou podobu a také umístění.

Čtenářský spolek se schází se v **hostinské místnosti na radnici** (r. 1863).

Založena Občanská beseda s knihovnou čítající 800 knih a se sídlem v **hostinci U Hemů**, dnes Staročeská restaurace Brodecká čp. 61 (r. 1881).

Obnovena obecní knihovna a čítárna **na radnici** (r. 1922).

Knihovna přestěhována z radnice do **hostince U Hemů** (Brodecká čp. 61) do místnosti po bývalém Zdravotním klubu Strojtehu (r. 1962).

Knihovna přestěhována do **čp. 125 na náměstí TGM**, do prostor po bývalém cukrářském krámku (r. 1964).

Knihovna přestěhována do zrekonstruovaných prostor bývalé **spořitelny, nám. TGM 122** (r. 1977).

Knihovna sídlí opět v **přízemí budovy radnice, nám. TGM 1** (r. 1994).

Knihovna přestěhována do vlastní budovy – zrekonstruované bývalé **fary v Kostelní ulici 141**, doplněna o turistické informační centrum a galerii (r. 2009). Rekonstrukci podkrovní fary přibyla v roce 2013 ke knihovně přednášková a spolková místnost.

Vlčí Pole – konzerva zdravé přírody

Nedostávám se často do těch končin, ale o to jsem pozornější, když možnost přijde. Stál jsem nedávno před hřbitovni zdí a díval se do ticha. Slunce prolézalo větvemi stromů, začátek prázdnin se příjemně vydařil.

Kůrovec sice usmrtil exponované smrky zámeckého parku, ale ostatní zelení starci se drží. A kolem nich nastupující mládí. Odnáším od cesty honosného brouka roháče – ano, tím se zde dnešní pokladnice otevírá. Hned na to slyším zdánlivě smutné hlasy hýlů, málokdy na tyto sobě věrné ptáky narazím. Lesy totiž nejsou už mnoho let prostředím pro moji ornitologii. Upnul jsem se na slavíky a ti prostředí nabízejí odlišné. Pak vidím na jediném jehličnatém keři venkovského hřbitova sedět konopku a je až dojemné, jak jí tak málo k hnízdění stačí. A pak jsem si musel sluch přenastavit do roviny senzací, protože opakovaně – až provokativně, ke mně doléhal odkudsi hlas dudka. I když od výhně hůře slyším, volání tohoto elegána si sotva spletu. Znáám dudky ze slavičích pobytů v Polsku. A viděl jsem jiného docela nedávno v příhodném prostředí Formanky. Postupuji za teplem, hlavně však za pastvinami. Za velkým hmyzem jako jsou cvrčci a krtonožky. Víím, že kdybych přešel na vedlejší konec Vlčopolska, na kytkách budou určitě zlatohlávci. Vřetenušky i perleťovci,

okáči a modráskové. A v noci, kdyby se rozsvítilo světlo za bílým plátnem? Myslím, že by pod tíhou návštěv brzy spadlo!

Tento segment Dolnobousovska si drží stále obdivnou rozmanitost, a to jsem ještě nepromluvil o všemožných kamejích na stoncích. Ani nemusím, kdo v místě žije, ví stejně co já. Už jsem psal kdysi o zážitku z listnatého lesa nad vsí, s podílem starých buků kolem pramenišť. Tak jen připomenu. Šli jsme s dnešním ředitelem zoo Praha Mirkem Bobkem kvůli černým čápům. Když uviděl ten les, zmínil vzácného lejska malého. Že by ho tu klidně i viděl. A já na druhý rok, pozdě v máji, jej umělou přehrávkou opravdu „z hecu“ potvrdil. Jde o druh skrytý, pobývající doma jen chvíli. Zimoviště má daleko v Indii, žádná Afrika! A když člověk připočte k této senzaci i černé čápy, kteří se stejně pořád po okolí ukazují, dávám kraji známku z nejvyšších. A současně jsem hrdý, že místa jako Hraběncina studánka či Křížánek, drží i tóny poetické. A snad bych mohl ještě jeden záblesk motýlí nádhery přidat – a nevěřím, že kdybych přišel ve správném čase mladého jara, že bych je tam znovu nenachytil – paví oka habrová. Dnes bych je ovšem „chytal“ fotoaparát, ne jako toho, jenž dávno vyschl na špendlíku prosklené skříňky dole v kabinetu.

Vážení čtenáři, mohl bych napsat ještě třeba o Lucké hájence, kde jsem se u tůně objevil po pětačtyřiceti letech. A současně děkuji Martinovi z mého kdysi rybářského kroužku za dobrý tip. Slavíci tam opravdu jsou a tůň stejně tak. Jen už je o dost jiná, starší. Utekl mi tam o jedné noci ohromný úhoř z udice. Ohromný proto, že všechny ryby nechycené byly později tak nějak větší – až obrovské. Ale on tenkrát opravdu veliký byl! Viděl jsem ho v pološeru nad vodou. To jsem ovšem tehdy nemohl tušit, že se sem vrátím po tolika letech jako ornitolog. Ten pohled od starého „vinglového“ zábradlí dolů mi tam i nyní staré divadlo ochotně sehrál. A vrby podle náhonu? Dobře, že ještě tam jsou. Jde o mikrosvět většiny očí zatajený, ale košatý. A opravdu – nemyslím teď jen na slavíky! Přišel jsem jindy na pláň u Horního Bousova, a když se mi z obrazu povedlo vygumovat oplocené sady, uviděl jsem akvarel z dětství. V barvičkách ptáčnic a ostružin, s trpkostí nad kvapem času po polničkách. Rozpuštěných pro štětec z vývěřů v písku nedaleko a vmíchaných do rámu kotliny při Klenici.

Přeji všem, pokud možno, klidný čas a hezké chvíle, ať jste svým pobytem kdekoli.

Pavel Kverek

Pěstování ovocných stromů, historie a současné trendy

Ovoce je základní složkou lidské výživy. Obsahuje vitamíny, vlákninu, podporuje pocit nasycení a urychluje střevní peristaltiku. Konzumace ovoce je vítanou prevencí obezity, snižuje hladinu cholesterolu a příznivě reguluje vysoký krevní tlak. Minerální látky v něm obsažené jsou důležité pro krveoběh, metabolismus svalů a kvalitu pleti. Pokud do svého jídelníčku dlouhodobě zařadíme několik jader vlašských ořechů denně, posílíme svou psychickou pohodu a zmírníme vypadávání vlasů.

Už Karel IV. zavedl v Čechách mimo pěstování vinné révy také švestky, na jeho památku často nazývané „karlátko“ či „kadlátko“. Po Bílé Hoře feudální prosazovali pěstování ovocných stromů také na venkově. Zvýšila se tak životní úroveň poddaných, sušené ovoce bylo velmi žádaným artiklem na trzích. Za Marie Terezie se sázely ovocné stromy podél silnic. Guberniální nařízení z roku 1820 přímo nařizuje výsadbu ovocných alejí podél cest. Měly sloužit především k poskytování stínu a plodů pro vojska pochoduující krajinou.

Doba národního obrození se také nesla v duchu zvelebování kulturní krajiny výsadbou ovocných stromů. Vždyť se v naší hymně zpívá: „V sadě skví se jara květ, zemský ráj to na pohled“. Ve 20. století patřilo české a moravské ovocnářství mezi nejlepší v Evropě. V období 1. světové války bylo státem (Rakousko-Uherskem) podporováno zakládání továren zpracovávajících ovoce, kvůli citelnému nedostatku potravin. Také v Dolním Bousevě zásluhou pana Maštálky roku 1916 vznikla ovocnárna. Tehdejší komplex cukrovaru, ovocnárna a lihovaru zaměstnával v těžkých válečných dobách až 800 lidí a svým zaměstnancům poskytoval i stravu za zvýhodněnou cenu.

Od 60. let 20. století v důsledku scelování zemědělských půd docházelo k zániku mnohých sadů, remízků a mezí. Také intenzifikace výroby v zemědělství (zvláště hnojení chemickými hnojivy a používání pesticidů) měla negativní dopad na ovocnářství.

V oblastech, kde došlo k poválečnému vysídlení německých starousedlíků, byla přerušena kontinuita zkušeností, která novým obyvatelům chyběla. Také násilný přechod od samozásobitelství ke spotřebě velkovýroby vedl ke snížení spotřeby ovoce a zeleniny v rodinách.

V období totality hrál určitou úlohu jen Český zahrádkářský svaz, který se na přidělených menších plochách věnoval pěstování ovocných stromů na nízkých podnožích do zahrádek. Úpadek se dále prohlubuje v 21. století, kdy začíná dovoz ovoce převažovat nad vývozem i nad vlastní produkcí. Ovoce se v ČR pěstuje převážně v intenzivních sadech, kde rostou především jabloně. Většina odrůd je přitom zahraničních: Idared, Red Delicious, Golden Delicious...

V souvislosti se změnou stravovacích návyků a životního stylu je tradiční národní gastronomie ochuzována o po staletí udržované stravovací zvyklosti. Ryze přírodní ovocné produkty vysoké nutriční a dietetické hodnoty jsou dnes nahrazovány výrobky s přidanými cukry a sladidly, stabilizátory, konzervanty a aromaty, ve kterých je přítomná tzv. „bezpečná úroveň“ pesticidů a růstových regulátorů používaných v intenzivní produkci ovoce.

V roce 2013 MŽP zavedlo program „Ovoce do škol“ pro žáky 1. stupně ZŠ. V programu je zmíněno upřednostnit místní ovoce a zavést doprovodné akce, jako exkurze k místním zemědělcům a blízkým zpracovatelům. Praxe spíše odpovídá do dávkám vzdáleného ovoce od 13 velkoobchodníků z celé ČR.

V produkčním ovocnářství se dosud nepočítá s klasickým osvědčeným typem vícedruhových smíšených sadů. Desítky let se počítá jen s monokulturou, u které je nutná výrazná chemizace.

V posledních letech legislativa podporuje funkční výsadbu ovocných dřevin do krajiny. Společností je více žádaná biovýroba, maloprodukce místního sortimentu a zásobování z místních řetězců (farmářské trhy, spolkové moštárny, sušárny, pěstitelské pálenice...).

Znovu se ožívuje význam a důležitost starých odrůd ovocných stromů. Starými odrůdami se myslí tradiční, místní a krajové odrůdy, které se pěstovaly cca do 50. let 20. století. Jsou součástí našeho kulturního dědictví, zvyšují biodiverzitu v zemědělské krajině. Jsou dobře přizpůsobené místním přírodním a klimatickým podmínkám, odolávají mrazu, většina i suchu. Jsou odolnější proti škůdcům a snesou i méně kvalitní půdu.

Staré odrůdy ovoce se vysazují z mnoha důvodů. Chrání před větrem, prašností a hlukem, zadržují vodu v krajině, zpevňují půdu a brání erozi, produkují kvalitní ovoce. Uplatňují se i na zemědělsky obtížně využitelných půdách, ve svazích apod. Do volné krajiny se sází polokmeny a vysokokmeny, mezi stromy bývají širší spony. Stromky mívají pomalejší vstup do plodnosti, ale jejich životnost je velmi dlouhá (nejméně 50 let). Platí zde naše místní pořekadlo: „Sázej stromky pro potomky“. Údržba sadu či aleje není finančně nákladná, zahrnuje pouze základní řez a minimální závluku během prvních let po výsadbě. Význam pěstování starých odrůd je také ekologický, společenský, šlechtitelský, kulturní a historický.

V Českém ráji a na Mladoboleslavsku se tradičně pěstovaly třeba tyto odrůdy: jabloně Jakoubata (Průsvitné letní), Pannenské české, Matčino (Noneta), Míšeňské, Řehtač, Vejlimek, Zvonkové, Lohák, Strýmka. Z hrušní byly oblíbené například Máslovka či Malvazinka, z třešní a višní Karešova, Pivovka, Srdcovka, Vackova, Vítova nebo Thurn Taxis. K oblíbeným slivoním patřily Mirabelka, Domácí švestka, Dolanka nebo Zelená renklóda. Pokud máte na své zahradě svůj oblíbený ovocný strom, pak jistě zpracováváte jeho plody do oblíbených místních specialit (křížaly, štrůdly či záviny nebo další moučníky, kompoty a marmelády). Můžete-li chuť se podělit o recepty na své kulinářské speciality, mohla by vzniknout „Bousevská regionální kuchařka“, která by jistě v závěru obohatila všechny místní občany.

Pavla Bartková

Oslavy 100 let založení DBSK

Oslavy sportovního klubu se vydařily. Roční náročná příprava programu nepřišla vniveč. Za to patří dík všem organizátorům, kteří se na přípravách podíleli. Odměnou byla velká návštěvnost, odhadem tisíc návštěvníků za celý víkend, a spokojenost fanoušků. Program byl rozdělen do dvou dnů. Oslavy začaly v sobotu 22. 6. 2019 v 9.00 hodin zápasem starší přípravy proti Dlouhé Lhotě a zápasem mladších žáků, kteří si pozvali za soupeře Bakov nad Jizerou. Následovalo utkání dorostu proti soupeři z Bělé pod Bezdězem.

Slavnostní zahájení bylo naplánováno na 13.00 hodin. Hlavního slova se ujal předseda klubu František Ječný a sekretář klubu Mirek Boček. Předseda klubu ve svém proslovu zhodnotil a připomněl 100letou činnost klubu. Zavzpomínal na to, co naši předkové pro nás současné vybudovali za složitějších podmínek, než jsou dnes. Není toho málo, je na co navazovat a sportovnímu klubu se to daří. Čest památce těm, kteří se těchto dnů nedožili.

Poté následoval křest knihy „Almanach k 100. výročí založení sportovního klubu“. Křest provedli předseda klubu, sekretář klubu a zejména autor této nádherné publikace pan Mirek Buriánek. Kniha se povedla, mapuje 100letou historii klubu. Je zde zachycena činnost všech spolků, které se v historii klubu prezentovaly pod hlavičkou SK. Publikace obsahuje historické milníky, fotografie a spoustu dalších zajímavých informací – kdy a kde a kým byl klub založen. Kniha je stále k dostání v Infocentru Dolní Bousov nebo v hospůdce na fotbalovém hřišti. Po křtu knihy následovalo ocenění bývalých a současných hráčů, funkcionářů, trenérů za jejich obětavou práci pro klub. Každý z pozvaných obdržel pamětní medaili a malý dárek. Klub ocenil bezmála čtyřicet osobností sportovního klubu. Nezapomněli jsme ani na ty, co nejsou už mezi námi. Tři ocenění byla předána in-memoriam. Jedná se o pana Karla Lence, pana Josefa Vyníkala a pana Josefa Ječného. Ocenění převzali jejich příbuzní, za což jim klub tímto vřele děkuje.

Program pokračoval dále. Ve 14. hodin nastoupila na bousovský pažit stará garda sportovního klubu 45+ proti Výběru ČR 45+. Moderování tohoto zápasu se ujal známý hudební skladatel Karel Vágner, který během zápasu představil všechny

hráče výběru ČR. Hrací den byl zakončen zápasem A-mužstva proti soupeři z Nové Paky. Sobotní program zakončila večerní zábava ve společnosti dvou hudebních kapel JAM&BAZAR a ROCKERSSTARS.

Nedělní program zahájily v 10 hodin mladší přípravy turnajem, kterého se zúčastnila mužstva z Kněžmostu, Doubravy a domácího SK. Následoval zápas žáků proti Bakovu nad Jizerou. Vrcholem nedělního programu byl zápas staré gardy 35+ proti staré gardě Dukly Praha. Přijelo mnoho bývalých osobností tohoto armádního klubu – pan Petr Rada, pan Oldřich Rott, pan Jan Fiala, pan Václav Samek a další. Škoda Ládi Vízka, na kterého se fanoušci tolik těšili, ale bohužel nedorazil.

V 16.30 hodin následoval poslední zápas oslav, B-mužstvo nastoupilo proti Polabanu Nymburk. Záměrně se nezmiňuji o tom, s jakým skóre zápasy skončily. O to tento víkend moc nešlo. Sportovní klub se snažil o to, aby se během oslav prezentovala všechna mužstva, která reprezentují klub v současnosti. Fanouškové a pamětníci si během víkendu fotbalu užili do sytosti.

Dalším vrcholem oslav byla dvoudenní výstava o historii klubu v místní sokolovně. Návštěvníci asi mohli prohlédnout stovky fotografií a artefaktů ze 100leté his-

torie klubu. Cílem výstavy byla prezentace všech spolků, které kdy fungovaly a vystupovaly pod hlavičkou SK. Obrovské poděkování a uznání patří zejména Mirkovi Buriánkovi, který celou výstavu připravil a zorganizoval s pomocí pana Josefa Procházky a jeho bratra Milana a pana Romana Stránského a spousta dalších.

Po oba dva dny si mohli fanouškové a návštěvníci zakoupit pamětní suvenýry ve stánkovém fan-shopu přímo na hřišti. Kdo má ještě zájem nebo si nestihl suvenýry zakoupit, má možnost přímo na stadiónu v hospůdce vše dohonit. Suvenýry jsou stále v nabídce.

Kompletní dvoudenní program oslav máme zachycen na kameře, kterou obsluhoval pan Petr Hanzl společně se svým otcem. Informace pro fanoušky a zájemce, pamětní DVD se připravuje. Křest DVD a zahájení prodeje je naplánován na sobotu 10. 8. 2019, kdy začíná nová fotbalová sezóna zápasem A-mužstva proti mužstvu z Mnichova Hradiště.

Co říci závěrem? Sportovní klub může být na sebe pyšný. Svým následovníkům, kteří budou psát druhou stovku let dějin klubu, hodil velkou rukavici...S klidem můžeme vykročit do další fotbalové sezóny a bavit se fotbalem.

Děkuji všem, byl to nádherný víkend plný sportu a setkání.

*Miroslav Boček
sekretář klubu*

Vážená redakce Bousováku,

byl jsem pozván na oslavu 100. výročí Dolnobousovského SK. I když bydlím 120 km od Bousova v Lounech, rád sleduji prostřednictvím Vašeho zpravodaje dění v tomto městě.

Byl jsem mile překvapen tím, jak byla oslava dobře zorganizována, kolik lidí se jí účastnilo a s jakým nadšením se setkala od těch nejmenších dětí, až po ty nejstarší „dědky“ jako jsem já...

Poznal jsem, že tradice sportu v Dolním Bousově stále žije a zájem členů klubu, města i místních lidí je opravdu veliký.

Díky za medaili a přeji další úspěchy všem bousovákům v životě i ve sportu!

Viktor Kolovratník

Táhl, táhl, ale Tesaříka neutáhl

Kdo? František Živný ve finále Mistrovství české republiky v armsportu (páce) na pravou i levou ruku. V kategorii Masters nad 100 kilogramů ho vždy přemohl jeho úhlavní rival Dušan Tesařík. Živný tak získal dvě druhá místa. Dobře si v Dolní Lhotě u Klatov na mistrovství uspořádaném oddílem Šumavský medvěd vedli i ostatní dolnobousovští borci. Tomáš Kverek mezi juniory do 75 kg byl pátý na levou a čtvrtý na pravou ruku. Josef Marousek obsadil mezi juniory nad 85 kg dvě druhá místa. V mužích vyhrál Milan Hyršal do 95 kil soutěž na pravou ruku (na levou nestartoval) a Martin Konůpek ve váze do 105 kg byl třetí na levou a čtvrtý na pravou ruku. Michal Matějka obsadil v těžké kategorii sedmé místo na pravačku.

Zajímalo mě, jak František Živný vystoupení bousovských pákařů hodnotí. „Výsledek hodnotím dobře. Ziskem titulu nás zachránil Milan Hyršal, to je dnes naše jednička. Neztratili se ani ostatní. Pochválit musím juniory, především Tomáše Kverka, pro něhož to byl první velký turnaj. Já jsem dopadl tak, jak jsem dopadl. Myslím si, že vzhledem ke všem zraněním, která mám po pětadvaceti letech tahání činek a sedmi letech, kdy jsem se věnoval bojovým uměním, toho mám dost. Chtěl bych jít na odpočinek, jak jsem se dohodl s Milanem Hyršalem a doktory. Dám si rok pauzu, pak bych chtěl uspořádat Mistrovství republiky 2020 v Dolní Bousově a na něm se přesvědčit, zda má ještě cenu závodit nebo zda toho definitivně nechat a odejít do důchodu.“

Přes zdravotní problémy jsi skončil dvakrát druhý, když tě porazil tvůj největší soupeř Dušan Tesařík. Měl jsi na něho? „Vždycky jsem ho v minulosti hodně potrápil, bylo to nerozhodně. Zkusil jsem se mu vytrhnout a dát ruce na úvaz, a to jsem vyhrál. Na úvaz nemusíte používat zápěstí a zabíráte jen bicipsem, který mám silnější. Tentokrát mě vzal i přes biceps a převrátil mi ho. Musím uznat, že byl silnější a neměl jsem na něho. Byl ještě nabušený z Mistrovství Evropy v Řecku, které se konalo tři týdny před republikou a které na pravačku vyhrál.“

Mluvíš o dlouhé pauze. Na Evropě v Řecku jsi nebyl, co svět? „Teď tohle všechno padá, budu se jenom věnovat juniorům a klukům radit a trénovat jen na padesát procent. Nebudu tahat žádné těžké váhy, v létě budu boxovat do pytle a plavat. Absolvuji

rehabilitace, předpokládám i lázně. Až příští rok tak v květnu či červnu zkusím větší trénink a připravit se na republiku. Snad se mi podaří ji získat sem do Dolního Bousova, pokud mi město zachová přízeň a půjčí sokolovnu.“

Příští rok tedy rozhodne, zda budeš pokračovat nebo odejdeš do sportovního důchodu? „Ano, příští rok to rozhodne. Po pravdě řečeno, už toho mám dost. Vždyť za ty roky jsem nadvzedal statisíce tun železa. Když jsem se v roce 2000 připravoval do Ameriky, tak jsem při tréninku zvedal v benči čtyřicet tun plus rozpačky, tlaky jednoručkami a motýle na stroji, což byly další tony. Byly doby, kdy jsem trénoval osm až deset hodin denně. Postupem času se to samozřejmě zmenšovalo. Dnes trénuju dvacet minut ráno a dvacet minut večer a jsem utahaný.“

Který je tvůj hlavní zdravotní problém? „Všechny klouby, počínaje kotníky přes kolena, kyčle, kříž do páteře, pokračuje to rameny, lokte a prsty. Ty mě někdy bolí tak, že neunesu hrníček s kafem. Ruce se mi mnohdy klepou tak, že když se chci napít, poleju si rameno, protože se netrefím do pusy. Klouby jsou úplně „rozhadrovány“.“

Takže známé rčení Sportem k trvalé invaliditě platí plně i pro tebe? „No, asi ano. Ale nebude to všechno jenom sportem. Neříkám, že jsem se v životě předřel, ale něco jsem taky nazvedal, když jsem dělal v masokombinátu. A taky jsem dělal vyhazovače, což mi moc nepřidalo. Když po revoluci začaly diskotéky, kde se scházela různá sebranka, byl jsem skoro každý víkend na chirurgii na šití hlavy či obočí. Mnoho lidí šlo tehdy na diskotéku napít se a ukázat, jaké má svaly po každém pivu větší a větší. A odsákali to vyhazovači, vždyť ti tam podle mnohých byli proto, aby se s nima návštěvník porval.“

Měl jsi někdy něco zlomeného? „Když nepočítám prsty a klíční kost, když jsem upadl na motorce, tak jsem měl akorát vykloubený palec. To mi udělal Ukrajinec, když jsme zápasili na úvaz a on mě tak rychle cuknul rukou, že jsem to nepostřehl a zastavil to silou bicepsu, což vedlo k vykloubení palce. A b to je horší než zlomenina.“

Když výrazně omezíš trénink, nebudeš se nudit? „Trénink sice omezím, ale budu se více věnovat dětem, které ke mně chodí trénovat. Každou neděli pak budou mít trénink dospěláci, kterým se budu věnovat. Kluci budou zvedat váhy, které k nim patří, a já to budu jen lechtat. Budu se s nima bavit, budu jim předávat zkušenosti, oni se tomu budou smát, protože to všechno už ode mne znají. Na soutěže s nima budu jezdit a kolem páky se budu motat pořád. Domluvíme se s Milanem Hyršalem, aby mi dal v asociaci nějakou funkci, abych se nenučil.“

Ve výsledcích nefiguroval Ruda Stezka. Proč? „Má zraněné rameno a tohle sezónu vynechává. Na příští se chce opět připravit.“

Jsou mezi dětmi, které trénuješ, nějaké naděje? „Tomáš Kverek, který byl teď na republice, je teprve čtrnáctiletý. V juniorech bude do osmnácti, když nebude pospíchat a postupovat krůček po krůčku, může z něho být velice dobrý zápasník. Musí mě poslouchat a trénovat jako dosud, pak bude mít na to stát se nejlepším nejen v republice, ale i v Evropě či ve světě.“

František Živný na závěr vyslovil poděkování městu Dolní Bousov, lidem co mu fandí, rodičům, doktorům, kteří ho dávají dohromady a panu Zetkovi, který mu vždy pomůže a sponzoroval i start na republice.

Miloslav Ječný

Společenská kronika

Úmrtí

Dne 25. května 2019 zemřela ve věku 82 let paní Zdena Pozníková, rozená Najmanová.

Poděkování

Děkuji paní Jelínkové a panu Kulovi za dárek a přání k mému výročí.

Květa Mrázková

Děkuji panu starostovi Bočkovi a paní Jelínkové za milou návštěvu, panu Hurskému za jeho pěkné zahrání, hasičskému sboru z Vlčího Pole, všem přátelům za jejich blahopřání a dárky k mým 89. narozeninám a celé mojí rodině za pořádání oslavy.

Milada Karešová

Vzpomínka

Dne 8. 8. uplyne 11 let, co nás navždy opustil milovaný manžel, tatínek, dědeček a pradědeček pan Josef Rejř. Kdo jste ho znali a měli rádi, věnujte mu s námi tichou vzpomínkou. Děkujeme. S úctou a láskou vzpomínají

manželka Věra, synové Josef a Radek s rodinami.

Dny evropského dědictví – 10 let od rekonstrukce fary

Dny evropského dědictví každoročně v měsíci září otevírají nejširší veřejnosti brány nejzajímavějších památek, budov, objektů a prostor, včetně těch, které jsou jinak zčásti nebo zcela nepřístupné.

Akce má rozšířit všeobecné povědomí o našem kulturním dědictví. Pro širokou veřejnost zpřístupnit co nejvíce zajímavých a výjimečných památek, budov, objektů i prostor, včetně těch, které jsou jinak zčásti nebo celé nepřístupné. Nesoustředí se pouze na prohlášené historické památky, jako jsou hrady, paláce či katedrály. Otevírá dveře soukromých i veřejných budov (radnice, budovy soudů, školy, kanceláře, obytné domy atd.), které nebyvají přístupny veřejnosti nebo pouze příležitostně a částečně. Jejich cílem je hledání cest ke kořenům naší, evropské i světové civilizace.

V pátek 20. září vás v dolním Bousově pozveme na prohlídku Městské knihovny, která sídlí v nejstarší budově v Dolním Bousově. Historie bývalé fary sahá dle archivní rešerše do roku 1754. Je tedy ještě o pár let starší, než dolnobousovský kostel. Od 28. října 2009 slouží tato krásně zrekonstruovaná budova jako infocentrum, galerie a městská knihovna. Kdo přijde na přednášku, bude seznámen s archivními fotografiemi, její historií a průběhem náročné rekonstrukce.

D. Říhová

Kulturní tipy

2. 7. Panenky Barbie jako princezny, galerie Na faře, výstava potrvá do 30. 8.

16. 8. Letní kino v zahradě, od 21.00, promítáme film Bohemian Rhapsody

31. 8. a 1. 9. Autocross Mezinárodní mistrovství ČR, závodistiště Rachvala

31. 8. Bousovské slavnosti, 13–22, nám. TGM

1. 9. Český ráj – známý, neznámý, galerie Na faře, výstava potrvá do 8. 10.

6. a 7. 9. Koncert + Metalová miss, závodistiště Rachvala

7. 9. Indiánské odpoledne, Bechov – Svobodín

11. – 15. 9. Jičín město pohádky

14. 9. Výroční oheň TO Krásná divoška, na Rachvalách

20. 9. Dny evropského dědictví, 17.00, prohlídka a historie bývalé fary (dnes knihovna)

23. a 24. 8. Sobotecký jarmark, festival řemesel

Aktuální informace a podrobnosti najdete na www.infocentrum.dolnibousov.cz a na plakátovacích plochách.

Prodej slepiček

Drůbež Červený Hrádek prodává slepičky našeho chovu typu **Tetra hnědá** a **Dominant** ve všech barvách a slepičky **Green Shell** – typu Araukana. Stáří 14–19 týdnů, cena 159–209,- Kč/ks.

Prodej se uskuteční: **11. 8., 14. 9., 12. 10. a 9. 11. 2019** Dolní Bousov – u vlak. nádraží v 15.00 hod.

Při prodeji slepiček – **výkup králíčích kožek** – cena dle poptávky.

Informace:

Po – Pá 9–16 hod.

tel.: 601 576 270, 728 605 840

www.drubezcervenyhradek.cz

Zpravodaj Bousovák, vychází jako dvouměsíčník. Vydavatel: Město Dolní Bousov, nám. TGM 1, 294 04 Dolní Bousov, IČ: 00237680. Vydání povoleno MK ČR pod číslem E 13240. Pověřená redaktorka: Ing. Dita Říhová. Redakce: Ing. Dita Říhová, Miloslav Ječný, Zuzana Zemanová. Náklad 1250 výtisků. Grafická úprava a tisk MS Polygrafie s.r.o., Horka 35, 294 01 Bakov nad Jizerou, www.mspolygrafie.cz.

Příspěvky a inzerci přijímá Městská knihovna a infocentrum, tel.: 322 312 001, 322 312 002, infocentrum@dolni-bousov.cz. Uveřejněné příspěvky nemusí vyjadřovat názory redakční rady zpravodaje. Uzávěrka příštího čísla 15. 9. 2019. Později podané příspěvky nebo neuhrazené inzeráty nebudou otištěny. Děkujeme za pochopení.

Nově otevřené minigolfové hřiště najdete za cedulí Dolní Bousov na výpadovce směrem na Sobotku.

Rekonstruovaný chodník v ulici V Lipkách.

Školní olympiáda proběhla den před vysvědčením.

Na sportovním dětském dnu si děti mohly díky p. Kiššovi vyzkoušet lukostřelbu.

Medailisté ocenění na dětském sportovním dni na fotbalovém hřišti.

- 13:00 ORCHESTR KARLA VLACHA & BOHUŠ MATUŠ
- 14:00 ORCHESTR KARLA VLACHA & EVA PILAROVÁ
- 16:00 PRAGUE QUEEN
- 18:20 KABÁT REVIVAL VARNSDORF
- 20:40 R+ MEMBERS CLUB (A TRIBUTE TO RAMMSTEIN)

- SOBOTECKÉ MAŽORETKY LENTILKY
- KLAUN FÍLA
- BARMANSKÁ ŠKOLIČKA
- LOUTKOVÉ DIVADLO KOZLÍK
- MALOVÁNÍ NA OBLIČEJ
- PROJÍŽDKY KLADRUBSKÝMI KOŇMI ZAPŘAŽENÝMI V KOČÁŘE

- MÍSTO KONÁNÍ: NÁMĚSTÍ
- VSTUP ZDARMA

2. BOUSOVSKÉ SLAVNOSTI 13:00 31.8.2019

POŘADATEL: MĚSTO DOLNÍ BOUSOV · ZMĚNA PROGRAMU VYHRAZENA